

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

2025 AİLE YILI

Sayı : E-69602026-610-00107272242-0107823321
Konu : Soru Önergesi (7/24480)

28.03.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/24480
OK 117

İlgi : 03.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1591250 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA tarafından verilen 7/24480 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (3 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: EDDFBCD2-A73A-413A-9AA3-10C646905650

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Eskişehir yolu no:151 Ticaret Bakanlığı

Faks No: 4491341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Soru Önergeler Şubesi

Telefon No: 4491367

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA'ya Ait 7/24480 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-7) Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmeye yetki belgesi verilebilmesi için gerekli olan şartlara yer verilerek yetki belgesi başvurusunda bulunan motorlu kara taşıtları alım satım sorumlusunun en az lise mezunu olması gerektiği hükme bağlanmıştır. Anılan düzenleme ile mesleğin ehil kişiler tarafından icra edilmesi, mesleki standartların yükseltilmesi, mesleki nitelik ve değer artırılması ile sektörde kaliteli hizmet sunumunun yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerin yetki belgesi için gerekli olan diğer tüm şartları haiz olmasına rağmen lise mezuniyeti şartını sağlayamamaları nedeniyle yetki belgesiz faaliyet göstermelerinin önüne geçilmesi ve ikinci el otomotiv sektöründeki kayıt dışılığın engellenmesini teminen mezkûr Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesiyle Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vergi ya da meslek odası kaydı bulunan işletmeler için, 1/3/2025 tarihine kadar yapılan yetki belgesi başvurularında mezuniyet şartına ilişkin muafiyet getirilmiştir. Ayrıca, mezkûr düzenlemenin uygulama süresi 1/9/2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte ikinci el motorlu kara taşıtlarının satış fiyatlarının artış oranlarının belirlenmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamasıyla birlikte, anılan Yönetmeliğin "İlan kısıtlaması" başlıklı geçici 3'üncü maddesi ile ikinci el motorlu kara taşıtlarının üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlanmasının ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti kabul edileceği ve ikinci el motorlu kara taşıtlarının üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlanmasının 1/7/2025 tarihine kadar yapılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, söz konusu kısıtlamaya aykırılık teşkil edebilecek ilan bilgileri Bakanlığımızca ilan platformlarından temin edilmekte olup, yapılan inceleme neticesinde ilan kısıtlamasına aykırı hareket ettiği tespit edilen gerçek ve tüzel kişilere toplam 90.121.489 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Öte yandan, mezkûr Yönetmelikte ilan platformları tarafından uygulanan ilan fiyatlarının belirlenmesine yönelik herhangi bir hüküm yer almamaktadır.

Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmeliğin 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentleri uyarınca başkalarına ait motorlu kara taşıtlarının pazarlama ve satışına yönelik ilanlara elektronik ortam sağlayan gerçek veya tüzel kişiler,

- İşletmelerin üyeliğinin veya kaydının yapılmasından ve yenilenmesinden önce Bilgi Sistemi üzerinden yetki belgesi kontrolü yapmak ve yetki belgesine sahip olmayan işletmelerin üyeliğine veya kaydına izin vermemek,

- Gerçek kişinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası ya da yabancı kimlik numarası ile telefon numarasını; tüzel kişinin unvanı ve telefon numarasını üyelikten veya ilan yayımlanmasından önce doğrulamak. Her takvim yılında en az bir defa bu bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek, güncellenmesini sağlamak ve bu bilgileri beş yıl süreyle saklamak,

- İlan veren gerçek kişilerin ad soyad bilgilerinin tam ad ve soyadı veya tam ad ve soyadın/soyadlarının baş harflerini ve varsa tescil edilmiş işletme adını, tüzel kişilerin ise tescil edilmiş unvanını ve varsa işletme adını içerecek şekilde gösterilmesini sağlamak,

- İlanı konu taşıyan ilan veren kişiye veya ilan veren gerçek kişi olması halinde birinci ve ikinci derece kan hısımlarına veya eşine ait olduğunu ya da ilanı veren kişinin ilana konu taşıyıcı tarafından yetkilendirildiğini ilanı yayımlamadan önce Bakanlığın elektronik sistemleri üzerinden doğrulamakla yükümlü kılınmıştır.

Bu çerçevede, motorlu kara taşıtlarının pazarlama ve satışı için ilan vermek isteyen gerçek veya tüzel kişilerin kimlik ve yetki doğrulamaları, ilan platformlarının entegrasyonu ile Bakanlığımız bünyesinde kurulan Elektronik İlan Doğrulama Sistemi (EİDS) üzerinden yapılmaktadır.

Söz konusu düzenlemeler sosyal medya da dahil olmak üzere elektronik ortamda verilen tüm ilanları kapsamakta olup, yapılan incelemeler neticesinde, soru önergesinde bahse konu firma bünyesinde faaliyet gösteren sosyal medya platformlarının EİDS'ye entegre olmadığı ve platformlarda düzenlemeye aykırı şekilde ilan faaliyetlerinde bulunduğu tespit edilmiştir.

Anılan platformlar hakkında gerekli idari yaptırımlar uygulanmakta ve düzenlemeye aykırı şekilde ilan mahiyetinde paylaşımların yer aldığı sosyal medya platformları soru önergesinde bahse konu olan firmaya bildirilmektedir. Bununla birlikte, bu hesaplara erişimin engellenmesi söz konusu firmanın tasarrufunda olup, erişim engeli getirilmesi yönünde Bakanlığımızca herhangi bir karar alınmamaktadır. Bununla beraber, konunun çözüme kavuşturulması amacıyla çalışmalarımız devam etmektedir.

Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmeliğin 26'ncı maddesinde işletmelerin ve diğer gerçek veya tüzel kişilerin ikinci el motorlu kara taşıtı satışlarında ödemenin bir kısmının veya tamamının nakit, havale, elektronik fon transferi veya Bakanlıkça belirlenen diğer ödeme yöntemleriyle yapılması halinde taşıyıcı satış bedeli, Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluş tarafından taşıyıcı mülkiyeti ile satış bedelinin eş anlı el değiştirmesini sağlayacak şekilde oluşturulan elektronik sistem üzerinden ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Güvenli ödeme sisteminin kullanımında takas seçeneğinin yer almasına ilişkin ilgili kurumlarla görüşmelerimiz devam etmekte olup, konunun çözümüne yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmeliğin 17'nci maddesinde model yılına göre sekiz yaşın veya yüz altmış bin kilometrenin altında olan ve tescil belgesinde araç sınıfı M1, M1G, N1 ve N1G olan taşıtların motor ve şanzımanı ile elektrik ve elektronik sistemleri, satış tarihinden itibaren üç ay veya beş bin kilometre işletmenin garantisi altında olduğu hüküm altına alınmıştır. Anılan hüküm ile ikinci el otomotiv sektöründe hizmet kalitesinin artırılması, tüketici mağduriyetlerin giderilmesi ve motorlu kara taşıtı ticaretiyle işteğal edenlerin mesleki itibarının korunması amaçlanmıştır.

Nitekim genel kanun niteliği taşıyan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 219'uncu maddesinde satıcının, alıcıya karşı herhangi bir surette bildirdiği niteliklerin satılarda bulunmaması sebebiyle sorumlu olduğu gibi, nitelik veya niteliği etkileyen niceliğine aykırı olan, kullanım amacı bakımından değerini ve alıcının ondan beklediği faydaları ortadan kaldıran veya önemli ölçüde azaltan maddi, hukuki ya da ekonomik ayıpların bulunmasından da sorumlu olduğu, satıcının, bu ayıpların varlığını bilmese bile onlardan sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bununla beraber, işletmelerin mezkûr Yönetmeliğin 16'ncı maddesinde TSE onaylı ekspertiz firmaları tarafından TSE hizmet yeterlilik belgesine sahip ekspertiz işletmesi bulunmayan illerde faaliyet gösteren işletmeler hariç olmak üzere, işletme tarafından, tescil belgesinde araç sınıfı M1, M1G, N1 ve N1G olan taşıyıcı satışlarından önceki on gün içinde ekspertiz raporu alınacağı, beşinci fıkrasında ekspertiz işletmesinin ekspertiz raporundaki bilgilerin taşıyıcının gerçek durumunu yansıtmamasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, ekspertiz işletmelerinin sorumluluğu düzenlenen raporların gerçek durumu yansıtmaması haliyle sınırlı olup, garanti yükümlülüğünün ekspertiz işletmelerince yerine getirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılması planlanmamaktadır.

Öte yandan, ülkemiz genelinde iki milyon iki yüz yirmi beş bini aşkın sayılarıyla esnaf ve sanatkârlarımız, Bakanlık olarak hizmet verdiğimiz en önemli kesimler arasındadır. Bakanlığımızca, içinden geçilen her zorlu süreçte, esnaf ve sanatkârlarımızın ticari faaliyetlerinin korunması ve gözetilmesi ve meslek kuruluşlarımızca iletilen sorunların çözüme kavuşturulması için tüm imkânlarımız dahilinde çalışılmaya devam edilmiştir.

2020 yılında ortaya çıkarak dünyayı etkisi altına alan, büyük ölçekli ekonomileri ve çok uluslu şirketlerin bilançolarını dahi aşınmaya uğratan pandemi sürecinde, Bakanlığımızca uygulamaya konulan farklı tiplerdeki hibe destekleri kapsamında 8,9 milyar TL'nin üzerindeki kaynak esnaf ve sanatkârlarımıza aktarılmıştır.

Yine ilgili dönemde, nakit akışlarının devamlılığını temin etmek üzere, Bakanlığımıza bağlı bine yakın Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla veya doğrudan Türkiye Halk Bankası A.Ş kaynaklarından esnaf ve sanatkârlarımıza faiz indirimli krediler sunulmaya devam edilmiştir. 2002 yılından 2025 yılı Şubat ayı sonuna kadar olan dönemde kullanılan Hazine sübvansiyonlu faiz indirimli kredilerin toplam tutarının 580 milyar TL'yi aşmış olması da esnaf ve sanatkârlarımızın ticari faaliyetleri sürecinde nakit akışlarının desteklenmesi ve uygun geri ödeme koşullarını haiz finansmana kolay erişimleri bakımından ne derece önemli adımlar atıldığının göstergesi niteliğindedir. Türkiye genelinde 2025 Şubat ayında ise Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla 16.988 adet kullandırım kapsamında 8,6 milyar TL tutarında faiz indirimli (%50 ve %100 faiz indirimli) kredi kullanılmıştır.

Söz konusu dönemde ayrıca, Bakanlığımızın girişimleri ve yapılan koordineli çalışmalar ile diğer pek çok önemli düzenlemenin yanında, esnaf ve sanatkârların kredi geri ödemelerine yönelik erteleme ve yapılandırma uygulamaları hayata geçirilmiş, vergi ve SGK primi ödemeleri gibi yükümlülükleri de ertelemeye tabi tutulmuştur.

Pandeminin etkilerinin sona ermeye yaklaştığı dönemden itibaren ise farklı bölgelerde tırmanan jeopolitik gerilim ve ortaya çıkan çatışma ortamı nedeniyle ekonomiler yine olumsuz etkilenmiş, global düzeyde enflasyonist bir ortam hasıl olmuş olup, rekabetçi pazar koşulları ve teknolojik gelişmelere yönelik olarak esnafımızın güçlendirilmesi için Bakanlığımız çalışmalar yapmaya devam etmektedir.

Bakanlığımızca, içinde bulunduğumuz dönemde de yürüttüğümüz rutin iş ve işlemlerin yanında, esnaf ve sanatkârlarımızın karşılaştıkları sorunlara diğer kurum ve kuruluşlar ile iş birliği içerisinde çözümler sunulması için çalışmalara aralıksız şekilde devam edilmekte, sektörlerimizdeki tüm gelişmeler meslek kuruluşlarımızla koordineli şekilde yakından takip edilmektedir.

Bununla birlikte, kredi bakiyesinin sektörel dağılımında en çok kredi kullandırımı yapılan meslek gruplarından biri de oto galericileridir. Kredi kullandırımında 5 farklı NACE kodunda faaliyet gösteren oto galericileri esnafı 250.000 TL limite kredi kullanmakta olup, anılan limit Türkiye Halk Bankası A.Ş tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımızca bu sınırın arttırılmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Öte yandan, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından desteklenen sübvansiyonlu faiz indirimli kredilerin, sürdürülebilirliğini ve verimliliğini sağlamak amacıyla üretim ve etkinlik odaklı kredi politikası benimsenmiştir.